

דף לא.

הרבנן הל' שמיטה ויובל פ"ב ח"א עין משפט א

המוכר ביתו בתקופה של חומת העיר זה גואלה כל י"ב חדש מיום שמכר בכל עת שירצחה. ואפלו ביום שמכר. וכשרוצה לפדות נתן כל הדים שלקח ואינו גורע לлокח כללום:

הרבנן הל' שמיטה ויובל פ"ב ח"ג עין משפט ב

מי תהלוקה יפדה מיד בנו. ובן אם מה המוכר יש לבנו לפדותה כל י"ב חדש:

הרבנן הל' שמיטה ויובל פ"ב ח"א עין משפט ג עין לעיל עין משפט א

הרבנן הל' שמיטה ויובל פ"ב ח"ה עין משפט ד

היתה שנה מעברת ט או אין נחלת עד סופה שנאמר (ויקרא כה-ל) עד מלאת לו שנה תמיימה לה比亚 חדש העבר:

ט. **כسف** משנה: המוכר בבית וכו'. משנה בפ"ב דערcin (דף לא) המוכר בית בבתי ערי חומה הייז גואל מיד וגואל כל י"ב חדש ואמרין בגמרא די"ב חדש מעת לעת בעין ויש לתמורה למה השםינו רבינו: וכשרוצה לפדות וכו' ואינו גורע לлокח כללום. ככלומר ולא כשדה אחזקה שמדובר מכר לפי הזמן שהוא בידו כמו שתבהיר בפרק שלפני זה:

ל. **כسف** משנה: מת הלוקח יפדה מיד בנו וכו'. משנה פ' בתרא דערcin (כ' כ"א):

כ. **כسف** משנה: הייתה שנה מעוברת וכו'. גם זה משנה שם:

ein mespet h

הרמב"ם הל' שמייטה ויובל פ"ב ח"ד

מִכֶּר לַרְאשׁוֹן וַיַּרְאשׁוֹן לְשָׁנִי בַּתּוֹךְ הַשָּׁנָה מוֹגִין לַרְאשׁוֹן. כִּיּוֹן שְׁשָׁלֵמָה שָׁנָה רַאשׁוֹנָה הַחֲלֵט הַבַּיִת בַּיָּד הַשָּׁנִי. שֶׁהַמּוֹכֵר מִכֶּר לְשָׁנִי כָּל זִכּוֹת שְׂתָבוֹא לִידּוֹ. הַגַּע י"ב חֲדֵשׁ וְלֹא גָּאֵלה הַרְיִי זוֹ נְחַלְתָּה בַּיָּד הַלוֹקָח. וְכֵן אָם נְתַן הַבַּיִת מִתְּנָה וְלֹא גָּאֵלוּ כָּל י"ב חֲדֵשׁ הַרְיִי זוֹ נְחַלְתָּה בַּיָּד זוֹ שְׁנָתָן לוֹ מִתְּנָה:

ein mespet v

הרמב"ם הל' מלוה ולוה פ"ז ח"ד

הַמְלִוָּה אֶת חֶבְרוֹן עַל הַשָּׁנָה וַיֹּאמֶר לוֹ אָמַר לֹא תִּחְזִיר לִי מִפְּאָן עַד שֶׁלְשׁ שָׁנִים הַרְיִי הַיָּא שְׁלֵי הַרְיִי זוֹ לֹא קָנָה מִפְּנֵי שַׁהְיָא אָסְמְכָה. לְפִיכְךָ מִנְכָה כָּל הַפְּרוֹת שָׁאָכֵל מִפְּנֵי שַׁהְוָא רַבִּית שֶׁל תֹּרֶה. אָכְלָם אָמַר לוֹ הַמּוֹכֵר אָמַר לֹא אִחְזִיר לְךָ עַד שֶׁלְשׁ שָׁנִים קָנָה אָוֹתָה מַעֲכָשָׁו וְהַבִּיא לֹו בַּתּוֹךְ שֶׁלְשׁ אֵין לוֹ פְּרוֹת. הַבִּיא לוֹ לְאַחֲר שֶׁלְשׁ הַרְיִי כָּל הַפְּרוֹת לְלוֹקָח:

שור"ע יו"ד סימן קמד מעוף ד

ד. הלוחו על שדהו ואמր לו אם לא תתן לי מכאן ועד ג' שנים הרי היא שלי, ולא אמר "מעכשיו" בעניין שאין המקח קיים תוק הג':

ל. כספ משנה: מכר לריאשון וכו'. שם במשנה אין מונין שנה אלא משעה שמכר שנאמר עד מלאת לו שנה ופיריש רשות' שאם מכירה רואבן לשמעון בניסן ושם עון ללווי באידר כיון שהגיע ניסן הבא נחלט שנאמר עד מלאת לו שנה משמע לו זה שהיתה אחותה שלו מוננים ובגמרה (דף ל"א ע"ב) למי חולט רביע אלעזר אמר ראשון חולט רביע יוחנן אמר שני חולט משום דמה מכר ראשון לשני כל זכות שתבא לידי וידעוע דהלהכה כרבי יוחנן לגביו רביע אלעזר דאין הלהכה כתלמיד במקומ הרב: הגיע שנים עשר חדש ולא גאה וכו'. משנה שם. ומה שכותב וכן אם נתן הבית וכו'. שם במשנה:

שנים, הרי לא יأكل הפירות ^ב תוך הג' שנים ואם אכלם הרי זו רבית קצוצה וויצאת בדיןיהם.

הגה: וי"א דכל מה שאכל תוך הג' שנים לא הרי אלא אבק רבית ^ב ואינה וויצאת בדיןיהם, אבל מה שאכל אחר הג' שנים צריך להחזיר ^ב, וכן עיקר.

שור"ע יו"ד סימן קעב סעיף א'

א. המלואה את חבירו ולקח ממנו משכון בית או שדה על מנת שיأكل פירותיו כל זמן שהמשכון בידו, אם כתוב לו שבסוף שנים ידועות תחזור השדה או הבית בלבד כסוף לבעליה שזה משכנתא דסורה מותר ^ג, אפי' מרחיב לו זמן הרבה כגון שהלווה מאה והתנה עמו שאחר עשר שנים תחזור הקרקע לבעליה בלבד כסוף והוא שבר אותה קרקע אלף דינרים לשנה מותר, שאין זה אלא כמו ששכר בפחות.

ב. ה"ה אם התנה עמו בעל הקרקע שככל זמן שירצה הלוה לסלקו יביא לו מעות ויחשב לו כו"כ בכל שנה ויסלקו מן השדה או הבית

ג. ממשנה שם דף ס"ה ע"ב וכשנויא בתרא בgam' דף ס"ו ע"ב, דמתניתין איירי בامر לו "מעכשי".

ואם אכלם הרי רבית קצוצה, כמוירה דבר נחמן שם וכפ"י הר"ף והרמב"ם בפ"ז מהלכות מלואה דגם אותן ג' שנים קאי וכרבינא, דמשכנתא בלבד לנכות מה haloah רבית קצוצה היא. בא רגילה אותן ה', ר'.

ג. כ"כ הרא"ש שם, וכן פי' רש"י ד"ה והדרא פيري וכשיטת התוס' בדף ס"ז ע"א ד"ה פירי.

ט. משום שהוא סבור שנחלטה לו השדה, וכשנודע לו שלא קנה מוציאה מידו דחויה מהילה בטיעות, אבל תוך ג' שנים לא הרי טיעות שהרי בידו וברשותו היה להחזיר המעות למולאה. ועיין בחומר מס' ר"ז סעיף י'. ש"ך ס"ק ז'. ועיין בס"י קע"ד, ובש"ך ס"ק ד'.

ע. מסקנת gam' בבב' מס' ט"ד ע"ב, וכן פסק הרמב"ם בפ"ז מהלכות מלואה בשם קצת הגאנונים וכדעת הר"ף. ועיין בגאון אות א' שהאריך בששה שיטות הראשונים. והטעם דבמשכנתא דסורה מותר כיון שאין אחירות של haloah עליוןadam שטפה נהר אינו נוטל כלום אלא פירות שעושה ואין יכול המלה לכוון haloah לפרווע לו חובו לא מזו ולא משאר נכסים, משא"כ במשכנתא סתם שהאחריות של haloah עליון ואם רצח תוכע חובו ממנו ואם שטפה נהר גובה משאר נכסים. כ"כ הב"י הביאו הט"ז. והש"ך בס"ק א' כתב דמשמע מלשון השו"ע דעתם ההיתר הוא בשבייל שכותב כך בשטר, ולפ"ז אפי' יש כח בידם לגבות חובו כشرط מותר, אבל דעת המחבר נראה דלעתם בעין שלא יהיה כח בידו לגבות מחובו כללם.

והוא ייחזר לו שאר הדמים מותר, לאחר שאין כה ביד המלווה לגבות מהובו כלום **פ** ולהחזיר הקרן לולה, אינו אלא שכירות **צ**.

הגה: וי"א אף' בלי משכנתא דסורה יש להתייר **ק** לולות, כיצד אם הלוה לזמן קצוב לכ"ב שנים, אם הלוה יכול לסלקו תוך הזמן ומונחה לו כל שנה ושנה לפי החשבון דבר מעט זה נקרא שהמשכון בניכוי החוב ומותר, ואם לא מונחה לו כלום מהחוב הוא אבן רבייה.

הגה: אם אין הלוה יכול לסלקו תוך הזמן אף' בלי שום ניכוי מהחוב מותר **ר**.

הגה: וי"א דין חילוק **ש** בין מקום שיכול לסלקו או לא יכול לסלקו אלא בשניהם אם מונחה לו מהחוב מותר, ובלי שום ניכוי מהחוב אסור, והולכים אחר המנהג.

הגה: ובמדינות אלו נהגים היתר במשכון בניכוי מהחוב אף' יכול לסלקו. ואין חילוק זה בין שדה לבית או שאר מטלטلين דכל שמנחה לו מהחוב מותר.

הגה: יש מתירין להלוות על הספרים **ת** או מקומות ביהכניות ולישב עליהם אפילו ניכוי החוב, ואין אישור רבית כיוון שהוא לצורך דמותר להלוות ברבית לצורך מצוה, וטוב להחמיר לעשות בניכוי החוב.

פ. כ"כ הה שם כדי לישב השגת הראב"ד.

צ. ואין אחريות על הלוה, ואם שטפה נהר אין לו למלה עלייו כלום.

ק. זו שיטת התוס' שם.

ר. טור בשם רשי"ו והרא"ש.

ש. הש"ן בס"ק ז' כתוב דיש חילוק, דבמקומות שלא מסלקיים ובלא ניכוי הוא אבן רבייה, ובמקומות שמסלקיים ללא ניכוי הוא רבית קצוצה, והרמ"א לא נחית זה כיוון דבשניהם אסור.

ת. כתוב הט"ז בס"ק ג' דצ"ע דלמה הרמ"א סמן על דעתו זו כיוון דבחומרם סי' ע"ב הביא הב"י מתשובה הרשב"א ד אסור ללא ניכוי ורבית קצוצה היא, ולפחות א"כ היה לרמ"א להביא דין זה בשם י"א להחמיר, והש"ך כתוב אכן הרמ"א סיים דעתו להחמיר לעשות בניכוי.

הגה: כל היתר מيري כשאחוות המשכון על המלווה **א**, אבל כשהלווה כותב לו אחריות על שאר נכסיו ולא יוכל להגיע למלווה שום הפסד אסור **ב**.

הגה: בכל מקום שהמשכון יש בו אבק רבית אם בא הלזה לנכות למלווה הפירות שאכל לא מנכין לו **א**, הויאל והמשכנתה היא ברשות המלווה **ב** ולזה עליה מתחילה ואם ננכה לו מהובו הרי כאלו מוציאין האבק רבית מהמלזה בדיןיהם.

מ"מ אם אמר לו הלזה אין רצוני שתאכל עוד פירותי ברכבת, אםأكلן המלווה מוציאין מידו **ה** אפי' במקום שאין מסלקין, מנכין לו הפירות שאכל אח"כ מאז מהאתו.

דף לא:

הרמב"ם הל' מלוה ולזה פ"ז ח"ח

עין משפט א

המוכר בית או שדה ואמיר המוכר ללווקח לכשיהיו לי מעות תחזיר לי קרקע לאה קנה וכל הפרות שאכל רבית קצואה ומוציאין אותם בדיינין. אבל אם אמר לו הלווקח

א. פי' שכותב לו אחריות על שאר נכסיו, שאז אם יתקלקל המשכון מיד יש לו משכון אחר, אבל כשלא כתוב לו אחריות על שאר נכסיו אעפ' שאם יתקלקל המשכון גובה משאר נכסיו של הלזה מ"מ כיוון שאין לו מיד משכון אחר תחתיו מותר. ש"ך.

ב. וכותב הט"ז דמ"מ לא हוי אלא אבק רבית.

ג. וכ"ש אם אכל יותר מן החוב דין מוציאין ממנו. ש"ך ס"ק י"ב.

ד. היינו דוקא בכח"ג וכמו בס"י קס"ו סעיף ג' וכמו שכותב הרמ"א שם והסביר האחרונה עיקר ע"ש.

ה. שאז אכלם בגזל אחרי שהוא לו לא בעינה וכל גזל מוציאין ממנו. ט"ז ס"ק ו'. וש"ך ס"ק י"ח. כ"כ הב"י בשם הראב"ד ובת"ה סי' ש"ה, בשם הרמב"ן.

ואם צריך שימחה בו דוקא בב"ד או לא, כתוב הב"י שתי דעות זהה ע"ש, ועוד כתוב הב"י דמשמע דוקא היכא שיש זהה אבק רבית ומהה בו לא לאכול हוי גזל ומוציאין מידו, אבל אם אין גם אבק רבית אין מוציאין גם במחה. ועיין בש"ך ס"ק י"ז מה שהעיר מס"י עד בחור"מ סעיף ג'.

**מִדְעַתּוֹ פְּשִׁיחַיּוֹ לְךָ מֵעוֹת אֲחִזֵּיר לְךָ קָרְקָעַ זֶה מִתְּרַבֵּת
וְהַלּוּקָה אָוֶלֶת עַד שִׁיחַזֵּיר לוֹ מֵעוֹתָיו:**

שורע יו"ד סימן קעד סעיף א'

א. מכיר שדה לחברו ואמר לו כשייהו לי מעות תחזיר לי הקרקע הרי זה לא קנה וכל הפירות שאכל מהשדה הרי הם רביית קצוצה ומומציאין אותן בדין.

גגה: אפי' לא התנה בכך בפירוש אלא המנהג בכך בעיר אסור, אבל מוכר עדעתה של המנהג שכשייהו לו המעות מחזיר לו הקרקע, וא"כ אסור לlokach לאכול הפירות.

א. אם אמר לו הлокח מעצמו כשייהה לך מעות אני אחיזיר לך הקרקע, אין זה תנאי וה麥ר קיים, והлокח אוכל פירות.

ואם כسامר בכך הлокח חזר המוכר וחיזק דבריו הרי זה תנאי וain כאן מכיר, אבל בשתק המוכר ולא חזקו ain זה תנאי.

גגה: ה"ה אם מכיר לו קרקע מעכשו והתמין לו על המעות, הרי הлокח

ג. מבירתיא בבב"מ ס"ה ע"ב, והיינו שהתנו קודם שנגמר המקח. וכ"כ הרמב"ם בפ"ב מלוה, וכ"כ הרשב"א בתשובה דין לו דין מכיר אלא דין הלואה על מעותיו.

וכתיב הש"ך בס"ק אי' לדעת הסוברים דמשכנתא בלי ניכוי מהחוב הוイ אבק רביית בס"י קע"ב ה"ה כאן, וכ"כ הב"י והרמ"א בס' קס"ד בסופו, וסמך עצמו על מש"כ שם.

ד. וכ"כ הב"י בשם תשובה הרשב"א.

ה. שם בברייתא וכרבא דמפרש שם, וכיון שלא התנה המוכר, והיינו באומר כן קודם המקח, אבל אם אומר כן בשעה שמתחיל המקח אפי' התנה הлокח מהני, כ"כ הפרישה וכמ"ש בחו"מ סי' ר"ז בסופו. ש"ך ס"ק ב'.

ט. שם בתשובה הרשב"א.

ו. אפי' עשו הлокח בתוך המכיר ain זה תנאי לשון השו"ע והיינו שניתן כבר המעות ולא כתוב השטר ובמקום שקונוי בשטר, אבל בשעה שמתחיל המקח כשבדיין לא נתן המעות, כבר כתוב הפרישה דהוי תנאי אפי' התנה הлокח כנ"ל באות ג'. וכ"כ בבאר הגולה אות ר' בשם הב"ח והרא"ש.

כ. וה"ה אם לא אמר בפירוש מעכשו אלא שהחזק הлокח או קנה כראוי זוזי הוא מולה ע"פ על הлокח. ש"ך בשם הפוסקים.

מותר לאכול הפירות ולמוכר אסור, דאכילתתו היא בשכר המנתה המועות שעדין לא קיבל מהלוקח.

הרמב"ם הל' שמייטה וויבול פ"ב ח"ז

עין לעיל דף לא. עין משפט ה

הרמב"ם הל' שמייטה וויבול פ"ב ח"ז

עין משפט ב

מִכֶּר שְׁנֵי בָּתִים לַאֲחֵד בַּחֲצֵי אַדְרָר רָאשׁוֹן וְאַחֵד בְּרָאשׁ אַדְרָר שְׁנֵי. זֶה שִׁמְכֶּר בְּרָאשׁ אַדְרָר שְׁנֵי כִּיוֹן שַׁהְגִּיעַ אַחֵד בְּאַדְרָר שֶׁל שָׁנָה הַבָּאָה עַלְתָּה לוֹ שָׁנָה. וְזֶה שִׁמְכֶּר בַּחֲצֵי אַדְרָר רָאשׁוֹן לֹא עַלְתָּה לוֹ שָׁנָה עד חֵצֵי אַדְרָר שֶׁל שָׁנָה הַבָּאָה מִפְנֵי שִׁירֵד הַלּוֹקָם בְּחַדְשׁ הַעֲבוֹר:

הרמב"ם הל' בכורות פ"א ח"ב

עין משפט ג

שָׁנָה שֶׁל בְּכֹור הִיא שָׁנַת לְבָנָה תְּמִימָה **ו** שְׁנֵים עַשֶּׂר חַדְשׁ מִיּוֹם לַיּוֹם. וְאִם הִיְתָה שָׁנָה מִעְבָּרָת נִתְעַבָּרָה לוֹ וּמוֹנָה לוֹ שֶׁלּוּשָׁה עַשֶּׂר חַדְשׁ. נוֹלְדוּ לוֹ שְׁנֵי טְלָאים אַחֲרַבְּמִשְׁהָעַשֶּׂר שֶׁל אַדְרָר הָרָאשׁוֹן וְאַחֲרַבְּרָאשׁ חַדְשׁ אַדְרָר שְׁנֵי. זֶה שְׁנָוֵלֶד בְּרָאשׁ חַדְשׁ אַדְרָר שְׁנֵי כִּיוֹן שַׁהְגִּיעַ יּוֹם רָאשׁוֹן בְּאַדְרָר שֶׁל שָׁנָה הַבָּאָה עַלְתָּה לוֹ שָׁנָה וְזֶה שְׁנָוֵלֶד בַּחֲצֵי אַדְרָר רָאשׁוֹן לֹא עַלְתָּה לוֹ שָׁנָה עד חֵצֵי אַדְרָר שֶׁל שָׁנָה הַבָּאָה הַזָּאִיל וּנוֹלֶד בְּחַדְשׁ הַעֲבוֹר מֻונִין אֹתוֹ לוֹ:

ל. **כטף משנה:** מכר שני בחים וכו'. מימרא שם עליה ל"א ע"ב):

מ. **כטף משנה:** שנה של בכור היא שנת לבנה תמים וכו'. פרק קמא דר"ה (דף י"ז) ופ"ה דערכין (דף ל"א) פלוגתא דתנאי ופסק כחכמים: נולדו לו שני טלאים וכו'. מימרא פ"ק דערכין (דף ל"א):

שורע יור"ד סימן שור סעיף יא

יא. יא. נולדו לו שני טלאים אחד בט"ו באדר ראשון והשני בר"ח אדר שני, זה שנולד בר"ח אדר שני כיון שהגיע يوم ראשון באדר של שנה הבאה שאינה מעוברת עלתה לו שנה, וזה שנולד בט"ו אדר הראשון לא עלתה לו שנה עד חצי אדר של שנה הבאה^ג.

הרמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"יב ח"ד

עין משפט ד עיין לעיל דף לא. עין משפט ה

הרמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"יא הי"ט

הנוטן שידחו מתקנה **הרי** זו חזרה לו **ביובל** שנאמר (ויקרא כה-יג) **'תשבו איש אל אחיו** לרבות את **המתקנה**:

הרמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"יב ח"ח

המקדיש בית עיר חומה **ויגלו** אחר מיד הקדש **כיוון** שעלה לו שנה משגאל מיד הקדש ולא גלו בעליו נחלת ביד הגואל. שאין הקדש חולט אלא **הלווקח שנאמר** (ויקרא כה-ל) **'לקונה אותו לדורותיו'**:

ג. מימרא דרבי אבא בערכין ל"א ע"ב. וכן הוא בא"ח סימן נ"ה ס"י לעניין נערים עי"ש.

ס. כספ משנה: הנוטן שדהו מתנה וכו'. משנה בס' פ' יש בכור (דף נ"ב ע"ב) וכחכמים:

ע. כספ משנה: המקדיש בית עיר חומה וכו'. ברייתא שם עלה ל"א ע"ב:

ען משפט ז

הרמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ב ח"ט

מִכְרַ בֵּית עִיר חׂוֹמָה וְהַגִּיעַ יוֹבֵל **בַּתּוֹךְ שֶׁנְתָה הַמִּכְרָר אֵינוֹ**
חוֹזֵר בַּיּוֹבֵל. אֶלָּא יְהִי בַּיִד הַלוֹקֵחׁ עַד שִׁירָצָה הַמּוֹכֵר
לְגַאל כָּל שֶׁנְתָה הַמִּכְרָר אוֹ תִּמְלָא שָׁנָה וַיְחַלֵּט:

ען משפט ח

הרמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ב ח"ז

הַגִּיעַ יוֹם יְיַבְּשָׁה וְלֹא נִמְצָא הַלוֹקֵחׁ **לִפְדוֹת מִפְנֵי הַרְּיִ**
זֶה מִנִּיחַ מַעֲוֹתָיו בְּבֵית דִין וְשׂוּבֵר אֶת הַדָּלָת וְנִכְנֵס
לְבֵיתו. וְאִימְתֵּי שִׁיבּוֹא הַלוֹקֵחׁ יִבּוֹא וַיַּטֵּל מַעֲוֹתָיו:

ען משפט ט

הרמב"ם הל' גירושין פ"ח ה"א

הַרְּיִ זֶה גַּטְךָ עַל מִנְתָה שְׁתַּתְּנִי לֵי מַאתִים זָוֵז מִכְאָן וְעַד
שְׁלֹשִׁים יוֹם. נִתְנָה בַּתּוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם מִדְעָתוֹ הַרְּיִ זֹוּ
מִגְּרָשָׁת. לְאַחֲר שְׁלֹשִׁים אֵינֶה מִגְּרָשָׁת. נִתְנָה לוּ בַּעַל
כְּרָחָו וְהַוָּא אֵינוֹ רֹצֶחֶת לְקַבֵּל הַרְּיִ זֶה גַּט פְּסֻול עַד שְׁתַּתְּנִי
מִדְעָתוֹ. חִזּוּר וְאָמֵר לְהָ בַּתּוֹךְ הַשְּׁלֹשִׁים יוֹם הַרְּיִ הַן
מִחְוִילִין לְהָ אֵינֶה מִגְּרָשָׁת. שְׁהַרְּיִ לֹא נִعְשָׂה הַתְּנִאי. מִתְּ
בַּתּוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם הַוָּאיל וְשְׁלֹמוֹ הַשְּׁלֹשִׁים יוֹם וְלֹא נִתְנָה
אֵינֶה מִגְּרָשָׁת:

שו"ע אה"ע סימן קמג סעיף ד

ד. אמר לה ע"מ שתתני לי מאתיים זוז מכאן ועד לך יוֹם, וחזר ואמר

כ. **כִּסְף** **משנה:** מכר בית עיר חומה והגיע יוֹבֵל וכו'. שם עלה ל"א:

צ. **כִּסְף** **משנה:** הגיע יוֹם יְיַבְּשָׁה וְלֹא נִמְצָא הַלוֹקֵחׁ וכו'. משנה שם תקנת הלל:

לה בטור ל' יום הרי הם מחולים לך, אינה מגורשת **ק.**, שהרי לא נעשה התנאי, אבל אם אמר לה להו גיטה בלי שום תנאי הרי זו מגורשת, ואין צורך ליטלו ממנה.

ק. ר"ל דהaget בטל ואין כאן אפי' ספק גט, וב"ח כתוב בשם רש"י דהוי ספק מגורשת ועיין בכ"ש.